

16. 11. 2025 – Vydaný král

1. čtení: Lk 18, 31-34

Píseň: S368 – Víc než oko spatřit smí

Základ kázání: 1Sam 23, 1-14

Kázání: Milí shromáždění,

jak propastný rozdíl mezi světským vládcem – a Božím mesiášem. Znovu a znovu a znovu. Zatímco Saul v předchozím příběhu nechal *vyvraždit* celé město – David celé město *zachránil*. Saul nechal vyvraždit i ženy a děti a pacholata a kojence a stáda dobytka *cizincem*, zločincem – David přitáhl s partou zahořklých ubožáků zachránit *nepřátele*.

Ale přeci jen v jedné věci byla jejich zkušenost stejná: Ani Davida *nechtěli* jeho poddaní poslouchat. Jako i Saulův rozkaz povraždit kněze v Nóbu jeho vojáci *odmítli*. Kolem Davida shromáždění zahořklí, dlužníci, vyhnanci *také* odmítli velitelovy rozkazy.

Copak měli sami málo problémů? Už tak je v Judsku pronásledovala jejich minulost. A také král Saul. A teď si ještě znepřátelit Pelištejce? Nastoupit do bitvy za město, které je nejspíše vydá Saulovi při první příležitosti?

Ale zatímco Saul se obrátil na cizince, pohana, hříšníka, kriminálního *zavřeného* u kněze Achímeleka – aby *ten* splnil jeho příkaz *vraždit nevinné*, David se obrátil na *Hospodina*. Aby zjistil, jestli je jeho *vlastní* nápad vůbec dobrý. Jestli je shodný s Boží vůlí. David byl připraven *opustit* svůj nápad, myšlenku, plán – pokud by Hospodin mluvil stejně jako Davidovi *poddaní*.

Ale Hospodin slíbil, že Keílu David *zachrání*. Vysvobodí. Dosl. *spasí* – stejným termínem hovoří Bible o záchraně z Egypta. A je kořenem jména Ježíš – j-š-a. A tak Davidovi poddaní *poslechli* – vůli *Boží*. Nikoli svého krále, vládce, velitele, zachránce.

Jak to připomínal také Samuel – v pohledu příběhu už kdysi dávno: „Jestliže se budete *Hospodina* bát a poslouchat *Ho*, obстоjíte vy i váš král.“ (1Sam 12, 13-15)

A hle, David opakovaně *obstál*. Ačkoli neměl armádu, ani vycvičené vojáky. Nebyli ani dobře vyzbrojení ani živí. Neměl politickou ani jinou moc. Ačkoli měl svých problémů dost – i jeho následovníci. *Vyrazili*

zachránit, spasit nevinné. Na *Boží* doporučení. Ačkoli se tím už David dostal do *smrtící* situace. A s ním také ti, kteří ho následovali.

Jak podobný je David a Ježíš! Jak rozdílný je první pomazaný král Saul a druhý – David.

Tak David s hrstkou chudých, unavených loserů zahnal pelištejskou armádu. Vysvobodil obyvatele Keíly. A ti se za odměnu rozhodli ho *vydat Saulovi*. Jak lakonicky Hospodin odpovídal na Davidovy otázky: „Sestoupí.“ „Vydají.“

Jako byl vydán i Kristus. Také těmi, které zachraňoval. Také těmi, od kterých vydání, zradu očekáváme dodnes *nejméně*. A proč Hospodin *nechal* Davida zachránit město, které se rozhodlo pak Davida vydat Saulovi na smrt?

Protože Saul by je nezachránil. Ani nikdo jiný. David, mesiášský král, byl *jedinou* nadějí záchrany, spásy. Ačkoli to pro něj znamenalo hrozbu smrti. Zradu a vydání. Ztrátu a utrpení. Jak kristovské. Jak božské!

Tak by měla znít spíše otázka: A proč si ten David nestěžuje? Proč nenadává na Pána Boha, jak to blbě zařídil a řekl? Proč ten David *neopustil* takového Hospodina? Proč se alespoň *nepomstil* obyvatelům Keíly?

Má se hlavně domáhat se svých práv. Na Bohu i lidech. Má vykřikovat své chudáckovství a jakou je obětí!

A Kristus to dělal kde? A Abraham? Izák? Jákob? Samuel nebo Eliáš? Ježíšovi učedníci? Kde to vykřikovali vraždění prvotní křesťané? Kde církevní otcové? Kde Dietrich Bonhoeffer? Maxmilián Kolbe? A mnozí další?

Nikde. Nikdo z nich ani dalších. Protože vírou přijatá Boží milost *proměňuje* lidskou přirozenost. Podstatu. Z ukřižovaných, ubřečených, rozmazlených, infantilních sobecků v dospělé lidi. Kteří mají dost na učiněném *objektivním* dobru. I kdyby k vlastní škodě. K čemu přece neustálé nahánění pohádkové představy štěstí a dobrého pocitu? I když se to přeci jen podaří, jak dlouho takový pocit vydrží?

A jak dlouho vydrží *objektivní* dobro? Dobrý odkaz? *Tisíce* pokolení! (Ex 20, 6)

Tak zatímco Saul nahání svůj dobrý pocit. Pocit štěstí a jistoty. Zajištěnosti. Moci. Vlady. Že mu ostatní pochlebují a vyhovují. David konal *objektivní* dobro. Záchrany, spásy nevinných. Bezbranných. I těch, kteří ho posléze vydali, zradili, podrazili.

Jako Abraham zachraňující unesené obyvatele *Sodomy* (Gn 14). Jako Abraham *smlouvající* s Bohem o záchranu *Sodomy* (Gn 19). Jako Izák kopající studně, které zasypali Kenaanci – a pak jim je přenechal (Gn 26, 15-22). Jako Jákob přinášející *desetiletí* požehnání i podvodníkovi a i svému otrokáři Lábanovi (Gn 30, 27). Jako David hrající posedlému Saulovi. Jako proroci zvěstující Boží slovo *neposlušnému*, hloupému, modlářskému *Božímu* lidu. Jako Kristus už svým vtělením. Jako apoštolové umírající pro zvěst o vzkříšeném Kristu. A mohli bychom takto pokračovat dál a dál.

Jak pravidelný rys biblické zvěsti! Jak charakteristický, jednoznačný znak *biblické* víry v Boha: Činění Boží vůle. *Objektivního* dobra. I vlastním nepřátelům. I lidem *objektivně* zlým (Sodoma! Saul!).

Člověk se totiž *nestává* dobrým tak, že oplácí dobro bližních. Že plní své povinnosti. Že se stará o své nejbližší. To považujeme přece všichni *od ostatních* za samozřejmé! To ani *na nás* dojem nedělá – je to přece povinnost. Ale ve svém hříšném pokrytectví považujeme *stejně* za úžasnou oběť a výkon hodný chvály pro *sebe*. Ačkoli zůstává samozřejmostí.

Člověk se stává dobrým činěním toho, co je *božské*. Tedy toho, co *není* samozřejmé – zejména v lidské společnosti: Spásou nevinných. I *nepřátel*. Záchranou i těch, kdo nás později dost možná zradí, vydají, podrazí, zneužijí. Podřizováním vlastní vůle a chtění těm *Božím*. Podřizováním vlastních priorit a hodnot těm *Božím*. Podřizováním svého přesvědčení o dobru a zlu těm *Božím*.

David by totiž také *nešel* na pomoc obyvatelům Keíly, ačkoli trpěli nevinně, kdyby mu to Bůh zakázal. Ježíš by také *utekl* z Getsemane, kdyby to bylo Boží vůlí. Abraham by také neopustil *všechno*, co znal, kdyby odměnou *nebylo* Boží požehnání *všem národům světa* – a pokračování rodu.

Tak samozřejmě, že ani Ježíše v tom nechápali ani jeho učedníci. „Jen“ po dvou tisíciletích příkladů praotců a Mojžíše. Po tisícovce let tradice proroků, Davida a dalších. To je přece tak strašně málo důkazů! To je tak *neosvědčený* způsob života i správy společnosti! To přece tak převelice *nefunguje*! To Ježíš říkal a dělal něco tak neslýchaného, nemožného – *to samé*, co před ním dva tisíce let jiní židé!

Jako se i dnes křesťané převelice ošívají, když dojde na lásku k nepřátelům. Nebo na poslušnost Bohu. To je přece strašně těžké! No,

jen to dělali už starověcí Israelci už před čtyřmi tisíci lety. I králové. I bezdětní starci.

Tak proč by si David hlavně stěžoval na *svou* situaci? Copak nezachránil *celé město* před zkázou, otroctvím, vražděním, znásilňováním, mučením? Copak neukázal, jak *odlišný*, svatý je ve srovnání s králem Saulem – s lidskými vládci obecně?

Copak není *dosnes* David v mnohém *připomínaným* příklad k následování nejen desítkami milionů židů, ale dvěma a půl miliardami křesťanů?

A tak i příběh: Ještě v předchozí kapitole bylo těch zahořklých, dlužníků, ubožáků kolem Davida jen čtyři sta. Po záchraně obyvatel Keíly, která je plánovala vydat k usmrcení Saulovi, jich bylo již *šest set*. To je nárůst! Uprostřed *pronásledování*, vydání, zrady, záchrany nepřátel!

Protože David činil, co bylo a je *Boží*. Zachraňoval nevinné – i na svůj úkor. Zachraňoval i své *nepřátele* – i na svůj úkor. Tak zásadně, přehluoce odlišně od lidské přirozenosti, instinktů, *normálnosti*, zvyků. Bezmocných i vládců.

A tak nakonec zachránil David tu Keílu i *podruhé*. Ve svém šílenství ji totiž Saul plánoval *zcela zničit*. Jen, aby konečně zlikvidoval očividně svatého, dobrého, mesiášského Davida (v. 10).

Tak ji David raději opustil. Odešel do pouště. A jeho následovníci s ním. Aby *zase* zachránili, spasili obyvatele Keíly, kteří je chtěli vydat na smrt. I *tak* dokáže Boží milost zachraňovat. I nepřátele své. „Jen“ to opět znamenalo *vlastní* oběť: Žít třeba i na poušti místo ve městě. Aby to město *nebylo* srovnáno se zemí vlastním králem. *Vlastní* skupinou národní, kulturní i náboženskou. Jak v předchozím příběhu dopadlo město Nób?!

Protože Bůh nevládne mocí, jak ji vnímají lidé. Tak ani jeho mesiášové. Tak ani jeho věrní. Ačkoli Bůh je *všemohoucí*. Tak *slouží* k záchraně, spásé *každého*. I těch nejhorších z nejhorších. I těch, které právě zachránil, a ti Boha stejně vzápětí zrazují. O to víc pak těch, kteří jednají jako On.

Co lepšího činit, žít, nabízet lidem – i v církvi?

Amen

Píseň: EZ98 – Zpívejte Pánu nové písně, vždyť divné věci učinil